

Ügyiratszám: MN/18791-6/2019.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1012/2019. (VIII. 27.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1038 Budapest, Bojtár u. 41-47., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) M1 elnevezésű csatornáján 2019. július 5-én 18, 19.30, 21, 22 és 23 órai kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámokban, a Hableány hajó tragédiájával kapcsolatosan közreadott híradásokkal összefüggésben, 2019. július 9-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2019. július 10-én indult közigazgatási hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A véglegessé vált döntés ellen – jogszabálysértésre hivatkozással - annak közlésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a halasztó hatály elrendelése a Bíróságtól azonnali jogvédelem iránti kérelem keretében kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság hatvan napon belül bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2019. július 9-én érkezett beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató M1 elnevezésű csatornáján 2019. július 5-én 18, 19.30, 21, 22 és 23 órai kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámokban, a Hableány hajó tragédiájával kapcsolatosan közreadott hírszegmensekben elhangzott tájékoztatás kiegyensúlyozottságát kifogásolta.

(A Kérelmező kérelmében, illetve a Médiaszolgáltatónak küldött kifogásában csupán a 2019. július 5-ei „Híradó” esti adását jelölte meg, mint a kérelem tárgyát, ám a Médiatanács megállapította,

hogy az érintett híradások valamennyi, az esti órákban közreadott „Híradó” című műsorszámokban szerepeltek, a következő időpontokban:

18 óra 0 perc 39 másodperctől 18 óra 5 perc 35 másodpercig, 19 óra 30 perc 50 másodperctől 19 óra 35 perc 47 másodpercig, 21 óra 0 perc 43 másodperctől 21 óra 4 perc 58 másodpercig, 22 óra 0 perc 36 másodperctől 22 óra 4 perc 55 másodpercig, 23 óra 0 perc 22 másodperctől 23 óra 4 perc 38 másodpercig.)

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét azzal, hogy az érintett híradás álláspontja szerint nem volt pártatlan és tisztességes.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató részére 2019. július 6-án 6 óra 44 perckor, elektronikus úton küldött kifogását, valamint a Médiaszolgáltató 2019. július 7-én 14 óra 39 perckor, elektronikus úton küldött válaszlevelét, amelyben a kifogást elutasította.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 143. § (3) bekezdésének b) pontja szerint ahol a jogszabály a Ket. szabályait említi, azon az Ákr. szabályait kell érteni.

Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály közigazgatási hatóság jogerős döntését említi, azon a hatóság végleges döntését kell érteni.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató részére 2019. július 6-án 6 óra 44 perckor, elektronikus úton küldte meg kifogását. A Médiaszolgáltató 2019. július 7-én 14 óra 39 perckor, elektronikus úton küldte meg válaszlevelét, mely szerint a kifogást elutasította, majd a Kérelmező a 2019. július 8-án postára adott, és 2019. július 9-én iktatott beadványával, határidőben hatósági eljárást kezdeményezett a Médiatanácsnál.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálható.

Fentiek alapján 2019. július 10-én hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2019. július 10-én kelt, Dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/18791-2/2019. ügyiratszámú végzésével tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított 2 munkanapon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, továbbá csatolja a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata, valamint a kifogásolt hírszegmens felvétele és szó szerinti szöveges leírása 2019. július 22-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában előadta, hogy álláspontja szerint teljes körűen eleget tett a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségének. Előadta továbbá, hogy a Médiaszolgáltatónak az Smtv. és az Mttv. rendelkezéseiben szabályozott kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségének a tájékoztató és híreket szolgáltató műsorszámokban kell eleget tennie. Az Mttv. 83. § (1) bekezdése tartalmazza a közszolgálati médiaszolgáltatás céljait, ezen belül a kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatást, valamint tájékoztatást. Előadta továbbá, hogy a kiegyensúlyozottság vizsgálata során tisztázni kell, hogy a Kérelmező által hiányoltak relevánsak voltak-e a műsorszám témája vonatkozásában, érdemben eltérőek voltak-e a műsorszámokban szereplő véleményhez képest, és megfelelő időben elérhetőek voltak volt-e a Médiaszolgáltató számára.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a Kérelmező a kifogásában a műsorkészítéssel szembeni kritériumokat, kritikákat fogalmazott meg: a műsornak pártatlannak kell lennie, tények által igazolható következtetéseket kell ismertetnie, szemtanúkat nem lehet kétségbevonhatatlanul megbízható forrásként megjelölnie. A híradás kapcsán a Kérelmező által kifogásoltak nem voltak ellentétes álláspontként, szembenálló véleményként értékelhetők, hanem a szerkesztési, szerkesztői szabadság körébe tartozó, így a kiegyensúlyozottsági eljárás tárgykörén kívül eső észrevételnek minősülnek. Az Mttv. kommentálja szerint továbbá a kifogásban meg kell jelölni azt

az álláspontot, amely a kifogásolt tájékoztatásban „ismertetésre nem került” és nem lehet általában egy műorszám vagy egy egész műsorfolyam kiegyensúlyozatlanságát kifogásolni. A Kérelmező a Médiaszolgáltatóhoz küldött kifogásában azonban nem jelölte meg azt a létező, releváns álláspontot, amellyel - álláspontja szerint - kiegyensúlyozottá válhatott volna a tájékoztatás, kifogásában csupán kritikákkal illette a műsort és annak elkészítését. Mivel tehát a jelen ügyben kifogásolt szerkesztői felelősségi körbe tartozó műsortartalmi, műsorszerkesztési kérdések a Médiaszolgáltató szerkesztői szabadságának körébe tartoznak, ezért a kiegyensúlyozottsági kifogás megalapozatlan.

A Médiaszolgáltató erre tekintettel a kérelem elutasítását kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, a kérelem, a Médiaszolgáltató nyilatkozata és az érintett műsorsegment részletes vizsgálata alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező a **kérelmében** előadta, hogy álláspontja szerint egy esemény ismertetését a pártatlanságnak kell jellemeznie, és a Hableány hajót érintő katasztrófa kapcsán nem engedhető meg, hogy a Hableányt üzemeltető cég képviselőjét ellátó ügyvéd véleménye folyamatosan írásos formában szerepeljen a képernyőn. Álláspontja szerint továbbá a műsorvezetőnek a jogi képviselőhöz intézett kérdései előre megfogalmazott végkövetkeztetés jegyében fogantak, ezért a műsorszolgáltatás tisztességtelen volt.

A Médiaszolgáltatónak küldött **kifogásában** a Kérelmező a következőket adta elő:

„Pártatlan feldolgozás hiányának a kifogásolása.

Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.

M1 csatorna, 2019. július 5-én este Híradó műsorszolgáltatás.

Az M1 csatorna szerkesztősége a május 29-én a Duna Margit híd előtti szakaszán történt sajnálatos eseményt fejlődésének megfelelően dolgozta fel.

A május 29-én történt sajnálatos esemény rendkívüli mértékben ellentmondásos, csak nyilvánvalóan pártatlan feldolgozás mutathatja be és elemezheti megbízhatóan az eseményt.

A műsornak minden vonatkozásban az írott szövegtől az interjúk kérdéseinek át meg kell tudnia győzni a nézőt, hogy az eseményt elfogulatlanul, előre megfogalmazott végkövetkeztetések nélkül, tisztességesen tárja fel a szerkesztőség, törekedni kell mindegyik fél véleményének a figyelembe vételére.

A műsoridő rövidege ezt természetesen nem teszi lehetővé, de a rövid feldolgozásnak akkor is tükröznie kell mindegyik fél nézetét.

Az elemző műsorokban kezdettől fogva legyen világos az átfogó szándék. Nem megengedhető a tények által igazolt következtetés levonás.

Nem megengedhető különösen gyorsan lezajló események szemtanúit kétségbevonhatatlanul megbízhatóként tekinteni.

Ha a szemtanú állítását nem lehet megerősíteni, akkor ezt egyértelműen közölni kell.

(....)”

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

Az érintett hírszegmensek a Médiaszolgáltató M1 elnevezésű csatornáján 2019. július 5-én a 18, 19.30, 21, 22 és 23 órai kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámokban hangzottak el. Valamennyi hírszegmens tartalmilag megegyezett egymással, annyi eltéréssel, hogy a 21, 22 és 23 órai kezdettel sugárzott műsorszámokban egy csekély mértékben rövidített változat került közreadásra. Az alábbiakban az egyes műsorszámokban szó szerint elhangzottak kerültek rögzítésre.

A.) 2019. július 5-én a 18 és 19.30 órai „Híradó” című műsorszámokban a 18 óra 0 perc 39 másodperctől 18 óra 5 perc 35 másodpercig és a 19 óra 30 perc 50 másodperctől 19 óra 35 perc 47 másodpercig elhangzottak:

Hírolvasó: *„Újabb részletek derültek ki a dunai hajótragédiáról. Elemezték a szállodahajó fekete dobozát és az utasok mobiltelefonjainak felvételeit is. A Hableányt üzemeltető cég ügyvédje azt mondja: ezeken látszik, hogy a turistahajó utasai integettek a Viking hajónak, hogy ne ütközzön nekik. A jegyzőkönyvekből az is kiderült, hogy a szállodahajón kikapcsolták a vészjelzőrendszert és a kapitány is csak az utasoktól tudta meg, hogy mi történt. A Hableány nevű hajó május 29-én 35 utassal a fedélzetén süllyedt el, miután hátulról letarolta a szállodahajó. A mentés csaknem két hétig tartott. A munkában résztvevő bűvárok ma a lehető legmagasabb szakmai elismerést vehették át.”*

Sógor Zsolt ügyvéd: *„Jézusom, elütöttünk egy hajót.”*

Narrátor: *„Ez volt ez első, amit a Viking és a Hableány ütközésekor hallani lehetett a hatalmas szállodahajó kapitányállásában rögzített hangfelvételen. Elsőként egy kétségbeesett nő figyelmeztette a Viking ukrán kapitányát, hogy maguk alá gyűrték a városnéző hajót. A Hableányt üzemeltető cég jogi képviselője a felvételek alapján az M1-nek arról beszélt: az utasok hamarabb észlelték az ütközést, mint a kapitány.”*

Sógor Zsolt ügyvéd: *„Próbálták a kapitánynak fölhívni a figyelmét, mert ők látták a Hableányon lévő turistákat, akik szintén fönt voltak a taton hátul, akiknek az utolsó pillanatban tisztává vált az, hogy a nagy hajó nem fog lassítani és össze fognak ütközni.”*

Narrátor: *„Ezen a rendőrségi felvételen a baleset előtti pillanatok látszódnak. A Viking nevű nagyobb utasszállító és a kisebb Hableány a Margit híd irányába tartott. A Viking hátulról a Hableány oldalának ütközött, a kisebb hajó az oldalára borult, és alig 7 másodperc leforgása alatt elsüllyedt, éppen a híd alatt. A hajó ezután 13 napot töltött a Duna fenekén, mire a katasztrófavédelem és a Terrorelhárítási Központ munkatársainak sikerült kiemelniük a roncsot és az áldozatok holttestét. Éjt nappallá téve dolgoztak, a körülmények ugyanis a magas vízállás és az erős sodrás miatti rendkívül rosszak voltak. Munkájukért a bűvárok a negyedik csillagot, vagyis a lehető legmagasabb szakmai elismerést vehették át.”*

Kovács Gábor kutatóbűvár: *„Ilyen fegyelmes körülményeket megteremtve és az az igazság, hogy folyamatosan figyelve, ugye drónok figyeltek minket, szinte az egész közvélemény, világsajtó figyelt minket, ez nehezítette azt a szituációt, amiben dolgoztunk.”*

Narrátor: *„A Hableányon 35 ember utazott: 33 dél-koreai turista és a 2 fős magyar legénység. A baleset után hét embert sikerült kimenekíteni a folyóból. A többi utas életét veszítette, köztük a magyar kapitánnyal, akit a hajó vezetőfülkéjében találtak meg. A hatóságok szerint az utolsó pillanatig próbálta menteni a Hableányt és az utasait, hiába.”*

Sógor Zsolt ügyvéd: *„A radar az ütközés előtt másfél perccel riasztást ad.”*

Narrátor: „A Viking kapitánya ugyanis az ütközéskor Sógor Zsolt ügyvéd szerint nem volt a kormányánál. A szállodahajó hangrögzítője alapján az ukrán hajós csak azután ment be a vezetőfülkébe, hogy többen is hangos kiabálásba kezdtek:

„Hajó, hajó, elütöttél egy hajót! Ember a vízben! - a Viking utasai ezt kiáltozták, mire a felvételen egy férfi csak annyit kérdezett vissza, hogy micsoda?”.

„Sógor Zsolt szerint a Viking ukrán kapitánya azért nem vette észre, hogy közel ment a Hableányhoz, mert a szállodahajó radarjának vészjelzőrendszerét korábban kikapcsolta, az ugyanis zavarhatta őt. Az ütközésre csak azután reagált, hogy a mögötte úszó testvérhajó kapitánya megkérdezte tőle, mi történt. A mindössze hét másodperc alatt elsüllyedt Hableány utasai ekkor már négy perce a víz alatt voltak.”

Sógor Zsolt ügyvéd: „Amikor a hátsó hajónak a kapitánya rádión megkérdezi, hogy Jura, mi történt tulajdonképpen? Ez oroszul megy ez a beszélgetés.”

Riporter: „Már a hátsó hajó kapitánya az első hajót.”

Sógor Zsolt ügyvéd: „Így van, a két Viking között. És az ukrán kapitány visszaszól, hogy összeütköztem egy hajóval. És mondja neki, hogy nézzél a hátam mögé, hogy látsz-e ott valamit. De ekkor már négy perc eltelt. És mondja a másik, hogy nem látok semmit. Á, jobb oldalon valaki kiabál. A vízben.”

Narrátor: „A Hableány magyar kapitányától és matrózától egy hét múlva hajós szertartáson vesznek végső búcsút. A hamvaikat tartalmazó urnákat a Duna budapesti szakaszánál katonai tiszteletadás mellett süllyeszti a folyóba.”

Hírolvasó: „Közben újabb holttestre bukkantak a Dunában ma délután a magyar és a koreai kutatócsapatok, ezt a Koreai Köztársaság magyarországi katonai attaséja jelentette be a bűvárok díjátadó ünnepségén. Az áldozatról egyelőre annyi biztos, hogy egy nő. A hatóságok jelenleg is vizsgálják, hogy a holttest egyike lehet-e annak a két embernek, akit a Hableány utasai közül még mindig keresnek.”

(Az egész híradás időtartamának túlnyomó részében a következő felirat volt látható a képernyőn:

„Jogi képviselő: a Viking kapitányát súlyos felelősség terheli”.)

- B.) 2019. július 5-én a 21, 22 és 23 órai „Híradó” című műsorszámokban a 21 óra 0 perc 43 másodperctől 21 óra 4 perc 58 másodpercig, a 22 óra 0 perc 36 másodperctől 22 óra 4 perc 55 másodpercig, valamint a 23 óra 0 perc 22 másodperctől 23 óra 4 perc 38 másodpercig elhangzottak:

Hírolvasó: „Újabb részletek derültek ki a dunai hajótragédiáról. Elemezték a szállodahajó fekete dobozát és az utasok mobiltelefonjainak felvételeit is. A Hableányt üzemeltető cég ügyvédje azt mondja: ezeken látszik, hogy a turistahajó utasai integettek a Viking hajónak, hogy ne ütközzön nekik. A jegyzőkönyvekből az is kiderült, hogy a szállodahajón kikapcsolták a vészjelzőrendszert és a kapitány is csak az utasoktól tudta meg, hogy mi történt. A Hableány nevű hajó május 29-én 35 utassal a fedélzetén süllyedt el, miután hátulról letarolta a szállodahajó. A mentés csaknem két hétig tartott. A munkában résztvevő bűvárok ma a lehető legmagasabb szakmai elismerést vehették át.”

Sógor Zsolt ügyvéd: „Jézusom, elütöttünk egy hajót.”

Narrátor: „Ez volt ez első, amit a Viking és a Hableány ütközésekor hallani lehetett a hatalmas szállodahajó kapitányállásában rögzített hangfelvételen. Elsőként egy kétségbeesett nő

figyelmeztette a Viking ukrán kapitányát, hogy maguk alá gyűrték a városnéző hajót. A Hableányt üzemeltető cég jogi képviselője a felvételek alapján az M1-nek arról beszélt: az utasok hamarabb észlelték az ütközést, mint a kapitány.”

Sógor Zsolt ügyvéd: „Próbálták a kapitánynak fölhívni a figyelmét, mert ők látták a Hableányon lévő turistákat, akik szintén fönt voltak a taton hátul, akiknek az utolsó pillanatban tisztává vált az, hogy a nagy hajó nem fog lassítani és össze fognak ütközni.”

Narrátor: „A hajó ezután 13 napot töltött a Duna fenekén, mire a katasztrófavédelem és a Terrorelhárítási Központ munkatársainak sikerült kiemelniük a roncsot és az áldozatok holttestét. Munkájukért a bűvárok a negyedik csillagot, vagyis a lehető legmagasabb szakmai elismerést vehették át.”

Kovács Gábor kutatóbűvár: „Ilyen fegyelmezett körülményeket megteremtve és az az igazság, hogy folyamatosan figyelve, ugye drónok figyeltek minket, szinte az egész közvélemény, világsajtó figyelt minket, ez nehezítette azt a szituációt, amiben dolgoztunk.”

Narrátor: „A Hableányon 35 ember utazott: 33 dél-koreai turista és a 2 fős magyar legénység. A baleset után hét embert sikerült kimenekíteni a folyóból. A többi utas életét veszítette. A Viking kapitánya Sógor Zsolt ügyvéd szerint nem volt a kormánynál. A szállodahajó hangrögzítője alapján az ukrán hajós csak azután ment be a vezetőfülkébe, hogy többen is hangos kiabálásba kezdtek:

„Hajó, hajó, elütöttél egy hajót! Ember a vízben! - a Viking utasai ezt kiáltozták, mire a felvételen egy férfi csak annyit kérdezett vissza, hogy micsoda?”

„Sógor Zsolt szerint a Viking ukrán kapitánya azért nem vette észre, hogy közel ment a Hableányhoz, mert a szállodahajó radarjának vészjelzőrendszerét korábban kikapcsolta, az ugyanis zavarhatta őt. Az ütközésre csak azután reagált, hogy a mögötte úszó testvérhajó kapitánya megkérdezte tőle, mi történt. A mindössze hét másodperc alatt elsüllyedt Hableány utasai ekkor már négy perce a víz alatt voltak.”

Sógor Zsolt ügyvéd: „Amikor a hátsó hajónak a kapitánya rádión megkérdezi, hogy Jura, mi történt tulajdonképpen? Ez oroszul megy ez a beszélgetés.”

Riporter: „Már a hátsó hajó kapitánya az első hajót.”

Sógor Zsolt ügyvéd: „Így van, a két Viking között. És az ukrán kapitány visszaszól, hogy összeütköztem egy hajóval. És mondja neki, hogy nézzél a hátam mögé, hogy látsz-e ott valami. De ekkor már négy perc eltelt. És mondja a másik, hogy nem látok semmit. Á, jobb oldalon valaki kiabál. A vízben.”

Narrátor: „A Hableány magyar kapitányától és matrózától egy hét múlva hajós szertartáson vesznek végső búcsút. A hamvaikat tartalmazó urnákat a Duna budapesti szakaszánál katonai tiszteletadás mellett süllyeszti a folyóba.”

Hírolvasó: „Közben újabb holttestre bukkantak a Dunában ma délután a magyar és a koreai kutatócsapatok, ezt a Koreai Köztársaság magyarországi katonai attaséja jelentette be a bűvárok díjátadó ünnepségén. Az áldozatról egyelőre annyi biztos, hogy egy nő. A hatóságok jelenleg is vizsgálják, hogy a holttest egyike lehet-e annak a két embernek, akit a Hableány utasai közül még mindig keresnek.”

(Az egész híradás időtartamának túlnyomó részében a következő felirat volt látható a képernyőn:

„Jogi képviselő: a Viking kapitányát súlyos felelősség terheli”.)

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„(1) A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek.

(2) A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg.

Az Mttv. 203. § 56. pontja szerint:

„Politikai tájékoztató műsorszám: időtartama legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi politikai, vagy aktuális közéleti eseményeket elemző, bemutató, azokat értékelő, hátterüket feltáró, hírműsorszámnak nem minősülő műsorszám.”

A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám.”.*

A törvény rendelkezése szerint a tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény biztosításához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak az Smtv. 13. §-ának, illetve a hivatkozott törvényi rendelkezés indoklásának értelmezéséből következően meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát

egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéstről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „Híradó” a Médiaszolgáltató hírműsorszám, mellyel szemben egyértelműen fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége.

A kérelemmel érintett „Híradó” című műsorszámok részeként közzétett híradásokban – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – a Médiaszolgáltató arról számolt be, hogy újabb részletek derültek ki a Hableány hajó katasztrófájával kapcsolatban. A Hableányt üzemeltető cég jogi képviselője szerint a szállodahajón kikapcsolták a vészjelzőrendszert és a kapitány is csak az utasoktól tudta meg, hogy mi történt, mivel nem volt a kormánynál. A narrátor ismertette továbbá a baleset körülményeit, és beszámolt a hajó mentése körüli rendkívüli nehézségekről is. Többször bejátszotta a jogi képviselővel készített riport részleteit, melyekben Sógor Zsolt ügyvéd a szállodahajó kapitányának hibájára, mulasztására utalt. A híradás alatt szinte végig a következő felirat volt látható a képernyőn: „Jogi képviselő: a Viking kapitányát súlyos felelősség terheli”.

A Médiatanács a kifogásban és a kérelemben foglaltakra tekintettel a következőket állapította meg:

- A.) A kiegyensúlyozott tájékoztatással kapcsolatos szabályozás értelmében mind a Médiaszolgáltatóhoz küldött kifogásban, mind a Hatósághoz intézett kérelemben meg kell jelölni azt a létező, releváns, ellentétes álláspontot, amely a kifogásolt tájékoztatásban nem került ismertetésre. Ez a kötelezettség abban az esetben is fennáll, ha nem az álláspont képviselője, hanem bármely más néző (hallgató) tesz kifogást egy hírösszeállítással kapcsolatban. Mindez egyben azt jelenti, hogy nem lehet általában egy műsorszám, műsorszegmens (vagy egy egész műsorfolyam) kiegyensúlyozatlanságára hivatkozni.

A Kérelmező a hírműsorszámában közzétett tájékoztatás tekintetében - releváns, ahhoz szervesen kapcsolódó és konkrétan megnevezett ellentétes álláspont megjelölése nélkül - általánosságban kifogásolta a hírösszeállítás kiegyensúlyozatlanságát. Álláspontja szerint a híryanag egyrészt nem volt pártatlan és elfogulatlan, mivel a Hableány hajót üzemeltető cég képviselőjét ellátó ügyvéd véleménye folyamatosan írásos formában szerepelt a képernyőn, továbbá a műsorvezetőnek a jogi képviselőhöz intézett kérdései előre megfogalmazott végkövetkeztetés jegyében fogantak. A levont következtetések továbbá álláspontja szerint nem voltak tökéletesen igazolhatóak, s a szemtanúkat sem lehetett volna kétségbevonhatatlanul megbízható forrásként megjelölnie a Médiaszolgáltatónak. A műsorszolgáltatás ezért tisztességtelen volt.

A Kérelmező másrészt a hajóbalesetben érintett másik fél álláspontja megjelenítésének hiányát kifogásolta („*törekedni kell mindegyik fél véleményének a figyelembe vételére*”, „*a rövid feldolgozásnak akkor is tükröznie kell mindegyik fél nézetét*”).

A Médiatanács a fentebb részletesen ismertetett kérelemben és kifogásban foglaltak alapján, továbbá a műsorszegmens tartalmából következően megállapította, hogy a Kérelmező ugyan általánosságban sérelmezte a balesetben érintett másik fél nézetének ismertetése elmaradását, azonban a hiányolt véleményről egyértelműen megállapítható, hogy az a Viking cég (amelynek hajója a balesetet okozta) képviselőjének, vagy jogi képviselőjének álláspontja.

A Médiatanács ezért ezt követően azt vizsgálta, hogy a Médiaszolgáltató által közzétett, a fenti 2. A.) és B.) pontokban ismertetett híradással kapcsolatban, annak közzététele időpontjában rendelkezésre állt-e a Viking cég balesettel kapcsolatos álláspontját tükröző véleménye, azaz olyan, a tájékoztatás szempontjából releváns, a témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó álláspont, amelyet – amennyiben az ellentétes a híradásban megjelenített véleménnyel – a Médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatás érdekében meg kellett volna jelenítenie.

E körben a Médiatanács a Magyar Távirati Iroda (MTI) nemzeti hírügynökség a www.mti.hu oldalon elérhető hírszolgáltatási, valamint az MTI által üzemeltetett Országos Sajtószolgálat (OS) által a www.os.mti.hu oldalon közzétett, a politikai, társadalmi, kulturális és civil szervezetek, valamint közéleti szereplők által a nyomtatott és elektronikus sajtóhoz történő továbbítás céljából eljuttatott közérdekű, a nyilvánosság számára jelentőséggel bíró - szöveghűen, teljes terjedelemben közölt - közlemények, állásfoglalások tekintetében vizsgálódott.

A Médiatanács a tárgyi híregység sugárzása előtti egy hetet (azaz a 2019. június 28-tól a kifogásolt híradás napjáig, 2019. július 5-éig terjedő időszakot) vizsgálta, ugyanis álláspontja szerint ezen időtartam a téma aktualitása, feldolgozása alapján elegendő lehetett a Médiaszolgáltató számára, hogy ha létezik ellentétes vélemény/álláspont, akkor felderítse, s bemutassa azt, tekintettel arra is, hogy az érintett hírszegmens alapjául szolgáló sajnálatos baleset körülményeinek feltárása, az egyes hatósági vizsgálatok részeredményeinek ismertetése, a felelősség kérdésének megállapítása hosszabb időt vehet igénybe.

Az MTI a hajóbalesettel kapcsolatban a vizsgált időszakban a következő közleményeket tette közzé:

2019. június 28. (péntek) Dunai hajóbaleset - Magyar Nemzet - Végső búcsút vesznek a Hableány matrózától és kapitányától

Tájékoztatás a hajókatasztrófát szenvedett Hableány kapitányának és matrózának temetéséről, a tragédia pillanatainak rekonstruálása és ismertetése a szakemberekkel történt egyeztetést követően.

2019. június 28. (péntek) Dunai hajóbaleset - Újabb áldozatot azonosított a rendőrség

A Duna csepeli szakaszán újabb elhunyt személyt találtak. A fedélzeten tartózkodott harmincöt emberből hetet sikerült kimenteni, két embert továbbra is keresnek.

2019. június 28. (péntek) Dunai hajóbaleset - A Kúriához fordul jogorvoslatért a Legfőbb Ügyészség

Tájékoztatás arról, hogy a Legfőbb Ügyészség jogorvoslati indítványt terjesztett elő a Kúrián, mert törvénysértőnek tartják, hogy a május 29-ei dunai hajóbaleset miatt indult büntetőeljárás

gyanúsítottjával szemben a bíróság letartóztatás helyett - óvadék letétele esetén - bűnügyi felügyeletet rendelt el.

2019. július 5. (péntek) Dunai hajóbaleset - Ügyvéd: súlyos felelősség terheli a Viking kapitányát

Sógor Zsolt, a Panoráma Deck Kft. jogi képviselője szerint súlyos felelősség terheli a Viking Sigyn kapitányát a balesetért. Az ügyvéd az M1 péntek délelőtti műsorában a baleset azon körülményeit részletezte, melyek arra utalnak, hogy szabályszegések sorozata vezetett a tragédiához.

2019. július 5. (péntek) Dunai hajóbaleset - Kitüntették a mentésben részt vevő bűvárokat

Elismerésben részesítette a Magyar Búvár Szakszövetség (MBSZ) azt a 24 ipari és mentőbúvárt, aki részt vett a Hableány turistahajó balesetét követő mentésben, illetve a hajóroncs kiemelésében. 15, a mentésben részt vevő búvár a legmagasabb búvárelismerést, az úgynevezett negyedik csillagot is átvehette. Nyíri Iván, az MBSZ elnöke hangsúlyozta, hogy a magyar bűvárok csúcsteljesítményt nyújtottak, ugyanis az erős sodrású vízben 6 méteres mélységben is eredményesen dolgoztak. Szong Sun Keun, a Koreai Köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja a koreai nép nevében köszönetet mondott a magyar bűvároknak helytállásukért. Hangsúlyozta továbbá a koreai és a magyar bűvárok jó együttműködését. Az ünnepségen a résztvevők egyperces néma felállással emlékeztek az áldozatokra.

Az OS útján a hajóbalesettel kapcsolatban a vizsgált időszakban közlemény nem került közzétételre.

A Médiatanács a fentiek alapján megállapította, hogy a Médiaszolgáltató az MTI által a vizsgált időszakban közzétett közlemények több témakörét is érintette a kifogásolt híradásban, azonban további olyan, a kiegyensúlyozott tájékoztatás szempontjából releváns, a kifogásolt hírhez közvetlenül, szervesen kapcsolódó ellentétes vélemény (azaz a Viking cég, vagy jogi képviselőjének álláspontja) nem jelent meg az MTI útján, amelyet a Médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatás érdekében meg kellett volna jelenítenie.

B.) A Médiatanács rögzíti, hogy egy adott műsorszám tartalmának, szerkesztési sajátosságainak meghatározására a médiaigazgatásnak nincs ráhatása, tehát a jelen ügyben (a kifogásban és a kérelemben) kifogásolt szerkesztői felelősségi körbe tartozó műsortartalmi, műsorszerkesztési kérdések (azaz, hogy a Kérelmező szerint a híryananyag nem volt pártatlan és elfogulatlan, a Hableányt üzemeltető cég jogi képviselőjének véleménye folyamatosan írásos formában szerepelt a képernyőn, a műsorvezető kérdései már előre kialakított következtetésre utaltak, melyek nem tökéletesen igazolható tényeken és kétségbenvonhatatlan szemtanúkon alapultak) vonatkozásában nincs közjogi előírás, korlátozás, illetve hatósági beavatkozási lehetőség, ugyanis azok kizárólag a médiaszolgáltatók szerkesztői szabadságának körébe tartoznak.

Ebből következően az adott műsorszám olyan szerkesztési módja, amely esetében a Médiaszolgáltató például olyan tényeket, következtetéseket ismertet, amelyeket a Kérelmező nem talál elfogulatlanoknak, vagy csak olyan személyeket szólaltat meg műsorában, akik révén a Kérelmező álláspontja szerint a tájékoztatás nem tekinthető pártatlannak, kiegyensúlyozottsági eljárás keretén belül nem vizsgálható. Ennek oka, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását, mivel a szerkesztői szabadság végső soron a sajtószabadság egyik garanciája. (Mindezt megerősíti a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítélete is.)

A Médiatanács e körben hivatkozik továbbá a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.33.850/2016/5. számú ítéletére, melyben a bíróság osztotta a Médiatanács azon álláspontját, mely szerint *„a médiaszolgáltató szerkesztőségének döntése az, hogy kiket hív meg a műsorba és kiket, milyen szempontok szerint szólaltat meg, ez a szerkesztési szabadság körébe tartozó kérdés”*.

A Médiatanács utal továbbá a Kúria Kf.III.37.715/2012/11. számú ítéletére is, mely hangsúlyozta, hogy a Hatóság semmilyen körülmények között nem határozhatja meg egy adott riport kapcsán, hogy a *„médiaszolgáltató milyen formában számoljon be, azaz nem mondhat útmutatást...”*, tehát a Médiatanács a hatósági eljárás keretében nem vizsgálhatja a műsorszerkesztési körbe tartozó kérdéseket, illetve nem határozhat meg a szerkesztői felelősségi körbe tartozó előírásokat, ez ugyanis sértené a szerkesztői szabadság és a sajtószabadság alkotmányos elvét és garanciáit.

A Médiatanács a fentiek alapján megállapította, hogy a tárgyi közigazgatási hatósági eljárásban érintett műsorszámokkal kapcsolatban tehát a Kérelmező a hírösszeállítás szerkesztési módját is vitatta, ez azonban – a fentebb írtak értelmében – kiegyensúlyozottsági eljárás keretén belül nem vizsgálható, kiegyensúlyozottsági eljárás tárgya nem lehet, az ilyen hírösszeállítás kiegyensúlyozatlansága a szerkesztési módot kifogásoló kérelem alapján nem állapítható meg. Ezt erősíti meg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.33.850/2016/5. számú ítéletének következő megállapítása is: *„Önmagában felperes azon véleménye, hogy az adott műsor szerkesztője szakmaiatlanul és elfogultan járt el, csak, mint felperes subjektív véleményeként értelmezhető”*.

A Médiatanács a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a kifogással érintett műsorszegmensek sugárzásával nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, ezért az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3), a 164. § (1)-(2) és a 181. § (8) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) és az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások részletes szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) rendelkezései irányadóak.

Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert kell érteni.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének I) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2019. augusztus 27.

A Médiatanács nevében

Dr. Karas Monika
elnök

Dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat